

Pärandivaderite projektis kutsutakse osalema kooliõpilasi, et nad oleksid oma kodukohas kultuurilooliselt olulistele paikadele nii-öelda vaderiks. See tähendab eelkõige just talgute korras pärandipaikade hooldamist ja korrastamist, sest nii mõnedki suure kultuuriväärtusega paigad on eri põhjustel unarusse jäetud.

ISABELLA LAHTVEE
toimetus@virumaateataja.ee

“Tihtipeale ei pruugi inimesed oma lähisugulaste olemasolust teadagi ning seepärast võivad hauaplatsid unarusse jääda või pole enam alles läinudasi, kes platse korrastaksid,” rääkis Pärandivaderite algatuse koordinaator Elle Lepik.

Sellel aastal võttis projektist osa Rakvere gümnaasiumi 12.h ja 12.m klass. Esimest korda läks kool algatusega kaasa 2017. aastal, kui toona 12.m andis oma panuse Kilti mõisa jääkeldri puhastamiseks.

Humanitaarklass kogunes kella kaheksaks, majandusklass aga kella kümneks Rakvere Linnakalmistu väravate juurde, kus neid võtsid vastu muinsuskaitseasjatundjad Mirjam Abel, Elle Lepik ja Kadri Tael. Lektorid avasid linnakalmistu ajaloolist tausta ning andsid juhiseid edaspidisteks töödeks.

Õpilased jagunesid väikeseks rühmadeks ja asusid tööle. Iga rühm sai hauaplatsi, mis vajab korrastamist. Kõige halvemas seisukorras oli muinsuskaitseameti Lääne-Virumaa nõuniku Mirjam Abeli sõnul Vladimir Unnami hauaplatsi sepiipiire. “Sellelt platsilt oli vaja ära viia ligi kümme kärutäit mulda, puulehti ja aastatega kogunenud prügi. Seda aitasid meil teha tublid kuus poissi ja kaks koolitüdrukut,” lausus Abel. Nüüdseks on hauapiire nähtav ja tunduvalt paremas seisus.

“Aastaid olid inimesed kasutanud seda platsi justkui prügimäena ja hauaplats oli jäänud hooletusse,” nentis Marvin Lemendik.

Kaevamise käigus leidsid poisid näiteks lillepotte, labidaid ja kilekotte.

“Veel tegid õpilased korda kunagise Rakvere linna pea ja

HELI KIRSI

Abituriendid ei lase pärandil hääbuda

Kalmistutel on palju hauaplatsi, mida keegi enam ei korrasta, kuid mis seda väga vajaksid. Selle tarvis on loodud algatus, millega liitudes saab kooliõpilane anda enda panuse kultuuripärandi säilimisse ja hoidmisse.

Rakvere teatri alusepanija Jakob Liiva bareljeefi ning hauaplatsi, puhastasid tuntud koolimehe ja kirjaniku Juhan Kunderi hauatähise, eemaldasid Eesti esimese elektrotehnika professori Otto Reinvaldi haua ümbrusest suure metsistunud heki.

Kunstiliselt kauneid ja ajastule omaseid hauatähiseid korrastati ka perekondade Jürgensi ning Käärkese hauaplatsidel,” rääkis Rakvere gümnaasiumi ajalooõpetaja Heli Kirsi.

Abituriendid jäid päevaga väga rahule ja olid õnnelikud, et igäüks neist sai anda olulise panuse kultuuripärandi säilitamisse. Rõhutati seda, et oma kätega sai midagi head

teha ja kohe ka tulemust näha.

Rakvere gümnaasiumi abiturient Gerda Porovart ütles otsekohele, et ta ei olnud varem sellisest projektist kuulnud ning esialgu ei tundunud just kõige ahvatlevama ideena hakata nii vara hommikul kellegi hauaplatsi korda tegema.

Jõudnud aga kalmistuvärvate juurde, tundis ta justkui õhust positiivsust ja pealehakkamishimu.

Noorte meelest olid projekti tegevuste juhendajad väga meeldivad ja hingega asja juures ning see pani kogu ettevõtmist teise nurga alt vaatama.

Sander Palbergi hinnangul on projekt vahva ja seda peaks tulevikus jätkama.

“Noorematele põlvkondadele tuleks kindlasti kultuuripärandit rohkem tutvustada, sest tulevikus on kultuuripärand nende hoida ja kaitsta,” ütles 12.m klassi õpilane.

Tallinnast kohale tulnud lektorid lahkusid koduteele rahuolevalt, sest noored olid olnud tublid ja töökad.

“Ajaloolise ning rikkalike hauatähiste ja kabelitega Rakvere Linnakalmistu on hoolivate kooliõpilaste kaasabil ainult võitnud ning loodame, et nad tulevad korrastatud hauadu üle vaatama või ka lihtsalt jalutama ja uudistama,” lausus muinsuskaitseameti valismälestiste ja muuseumikogude inspektor Kadri Tael rõõmsana lõpetuseks.